

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра менеджменту

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ»</p> <p>Галузь знань - 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність - 073 «Менеджмент» Освітня програма - «Менеджмент»</p>
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Компонент освітньої програми	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	3 кредити / 90 годин
Семестр	3
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Гринчук Юлія Сергіївна Посада: професор кафедри менеджменту Вчене звання: професор Науковий ступінь: доктор економічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 69ауд. (кафедра менеджменту). E-mail: yuliia.grynychuk@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем: відповідно до графіка консультацій</p>
Опис дисципліни	<p>Стратегія ризик-менеджменту є мистецтвом управління ризиками підприємства в умовах невизначених господарських ситуацій, яке засноване на прогнозуванні ризиків і впровадження методів їх зниження. Така стратегія включає в себе правила, на базі яких приймаються ризикові рішення і способи визначення варіантів їх вирішення.</p> <p>Ризик-менеджмент повинен стати невід'ємною частиною будь-якого процесу прийняття рішення в компанії. Управління ризиками має здійснюватися на різних рівнях управління – це дозволить компанії найкращим чином контролювати ризики і вживати превентивних заходів. Ризик-менеджмент повинен бути інтегрованою, а не самостійною системою всередині організації. Найбільшу увагу ризик-менеджменту слід приділяти при прийнятті рішень по найбільш значущим для розвитку організації питань – при стратегічному плануванні і зміни в політиках компанії, при впровадженні нових проектів, процесів і процедур,</p>

	перед великими фінансовими інвестиціями або оптимізаційними заходами.
Передумови для вивчення дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна «Ризик-менеджмент» базується на знаннях таких дисциплін, як «Менеджмент», «Операційний менеджмент», «Стратегічний менеджмент», «Стратегічний аналіз» тощо.
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Ризик-менеджмент» є формування у майбутніх магістрів сучасного рівня знань щодо методології управління ризиком та оволодіння практичним інструментарієм застосування прийомів і методів зниження ризику та створювання умов безпеки в фінансово-господарській діяльності суб'єкта господарювання.
Формат дисципліни	Для денної та заочної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційне навчання) можуть використовуватись платформи Moodle, ZOOM. Формат викладання дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Очікувані результати навчання	РН 1.1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах. РН 2.1. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення. РН 6.1. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність. РН 8.1. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією.
Структура курсу	<i>Змістовий модуль 1. Оцінювання та аналіз ризиків</i> Тема 1.1. Сутність та види ризиків. Тема 1.2. Організація управління ризиками. Тема 1.3. Статистичні методи оцінювання ризиків. Тема 1.4. Експертні методи оцінювання ризиків. Тема 1.5. Теорія корисності та схильності до ризику. <i>Змістовий модуль 2. Регулювання ризиків</i> Тема 2.1. Основні способи регулювання ризиків. Тема 2.2. Гіпотези та моделі сучасної портфельної теорії. Тема 2.3. Ризики в інвестиційній діяльності. Тема 2.4. Прийняття рішень в умовах ризику. Тема 2.5. Практика управління ризиком. Види занять: лекції, практичні.
Методи навчання	Під час лекційного курсу застосовуються презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, дискусійне обговорення проблемних питань. Під час практичних занять виконуються ситуаційні, розрахункові, тестові завдання, застосовуються різні методи навчання (обговорення в малих групах, мозковий штурм, ситуаційний аналіз, групова дискусія). Для аналізу використовуються нормативно-правові акти, реальна звітність підприємств, установ та організацій, зразки документів.

Види контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль: активність в дискусії на лекційних заняттях, усне опитування, перевірка виконання практичних завдань (розрахункових, ситуаційних, командних проєктів, доповідей, презентацій), завдань для самостійної роботи, індивідуального науково-дослідного завдання. Модульний контроль може проводитися у формі комп'ютерного тестування або виконання письмового завдання.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C	Задовільно	
64–74	D		
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Політика

Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. «Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті» розміщене на сайті університету <https://cutt.ly/JErOhCw>.

Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.

Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт.

Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність.

Рекомендовані джерела інформації**Основна література**

1. Мороз В.М., Мороз С.А. Ризик-менеджмент: навч. посіб. Харків: НТУ «ХПІ», 2018. 140 с.
2. Калініченко З.Д. Ризик-менеджмент: навч. посіб. Дніпро: ДДУВС, 2021. 224 с.
3. Посохов І.М. Управління ризиками в підприємстві: навч. посібник. Харків: НТУ «ХПІ», 2015. 220 с.

4. Скопенко Н. С., Федулова І. В., Мазник Л. В. та ін. Економічні ризики: методи вимірювання та управління: навч. посіб. Київ, 2021. 348 с.
5. Стешенко О. Д. Ризикологія: навч. посібник. Харків: УкрДУЗТ, 2019. 180 с.

Додаткова література

6. Боровик М. В. Ризик-менеджмент: конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 – Менеджмент / Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 63 с.
7. Вараксина О.В., Кругова А.О. Сутність підприємницького ризику в господарській діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. № 24. URL: <https://economyandsociety.in.ua>
8. Вітлінський В.В., Великоіваненко Г.І. Ризикологія в економіці та підприємстві: монографія. К.: КНЕУ, 2004. 480 с.
9. Гончаров В.М., Рахметуліна Ж.Б. Розробка ефективних механізмів управління ризиками в підприємницькій діяльності. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. № 5. С. 76-81.
10. Демченко Г. В. Ризик-менеджмент: конспект лекцій для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» першого бакалаврського рівня. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 74 с.
11. Розвиток системи управління ризиками ринку фінансових послуг: монографія / наук. ред. проф. Н.М. Внукова. Х.: 2014. 191 с.
12. Щербак В.Г., Щербак О.В. Формування інтегрованої системи ризик-менеджменту транснаціональними корпораціями. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2013. № 7-8. С. 3-6.
13. Ящишин І.Ю. Ризик-менеджмент: трансформація за новітніх умов економічного розвитку. *Інноваційна економіка*. 2014. № 5(54). С. 145-149.

Інтернет-ресурси

14. <http://www.ukrstat.gov.ua> - Державна служба статистики України.
15. <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index> - веб-сайт Державної аудиторської служби України.
16. <http://www.liga.net> - Ліга Бізнес Інформ.
17. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського.
18. <http://www.nbu.gov.ua/portal/libukr.html> – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України.